

С а д р ж а ј:

Миладин Шеварлић - [Смрт на излету](#) (Трагедија кнеза Михаила од Србије)

Драма *Смрт на излету* (Трагедија кнеза Михаила од Србије) Миладина Шеварлића прати судбину просвећеног српског кнеза и реформатора Михаила Обреновића. Владара који се, по „милости Божјој“ и „по вољи народној“, у два наврата нашао на челу српске државе. Историја бележи да се после Првог намесништва (1839-1840) кнез Михаило први пут успео на власт да би је две године касније, у „Вучићевој буни“, изгубио. Изгнанство је млади кнез провео изображавајући се у просвећеној „Јевропи“. Искуства из револуционарне 1848. године пресудно су утицала на његова потоња просветитељска и реформска прегнућа. Испреплетен са општим, националним планом, у драми се прати и Михаилов приватни живот, његов неуспео брак са мађарском племкињом Јулијом Хуњади-Зичи, чија је судбина била трагична колико и Михаилова, као и кнежева неприлична веридба са сестричином Катарином, која га није волела и коју у Србији нису волели. Посебно се у драми издваја демонски лик Михаилове бескрупулозне сестре од стрица, Анке Константиновић, која не преза ни од чега, па ни од подвођења рођене ћерке како би се домогла власти и утицаја на двору. Од историјских чињеница, у драми су присутни и главни актери три владе које је Михаило променио за време свог другог управљања Србијом (1860-1868). То су Никола Христић, Илија Гарашанин, као и Миливоје Петровић Блазнавац, министар војни. Дворску амосферу, друштвене и културне прилике у обреновићевској Србији убедљиво дочаравају Анастас Јовановић, управитељ двора и први српски фотограф, као и др Карол Пацек, дворски лекар. Један ће стетоскопом медицине, други пак сочивом

фотоапарата убедљиво овековечити најдраматичније тренутке у животу и смрт Михаила Обреновића... [>>>](#)

[види поговор](#)

Божидар Зечевић – [1918](#) – први део драмског триптиха “Југословенска трилогија”

И драма *1918*. Божидара Зечевића, замишљена као први део драмског триптихона Југословенска трилогија, обухватно сагледава догађаје у освит стварања нове вишенационалне заједнице. У широко заснованој лепези догађаја. Зечевић крлежијански представља фреску ратних збивања у контексту голготе Првог светског рата. Попут Крлежиног другог драмског циклуса (У логору, Вучјак, Голгота), и овде се радња одиграва „у непосредној близини фронта и ватрених линија, у тутњави топова из даљине (...) кад су људи опасно, пасји, управо грозничаво узнемирени и напети“ ([. Вучетић). Од пролога, који се отвара у панонском блату и у магли, радња ће се континуирано наставити у загушљивом ратном амбијенту, који прати напредовање српске војске, у шлемовима и пуној ратној спреми. Смештена у панонске равнице, у блато и маглу који асоцирају на ратне походе Вука Исаковића у Сеобама Милоша Црњанског, драма прати неколико паралелних линија радње, које се стичу у завршну трагедију српског капетана Здравка Лукића из Шапца.

Једна од основних вредности Зечевићеве драме је пластично представљање атмосфере страдања, голготе и историјске наивности српског народа. Ликови су типови, али убедљиви и добро угођени. Тађа је ратни профитер и конвертит, прилагодљив на сваку животну ситуацију и недаћу... [>>>](#) [види поговор](#)

Стамен Миловановић – [Дуга ноћ под орахом](#)

Драма *Дуга ноћ под орахом* Стамена Миловановића бави се временом садашњим, и селом које је највећи губитник српске капиталистичке транзиције, ма шта то значило. Заснована на новелистичком заплету, о човеку који шаље писма о сопственој смрти како би дозвоао на сахрану одрођене и у градској вреви изгубљене чланове најближе породице, на заједничко бдење, драма почива на богатој литерарној традицији. Познати шекспировски мотив о човеку који носи писмо о свом смакнућу у српској усменој прози заступљен је у више верзија (новеле типа Драгокуп, Господар и слуга и сл.). Писац поштује драмске принципе јединства радње, времена и места. Драма се одвија током једне дуге ноћи на сеоском старачком газдинству. Стамен Миловановић мајсторски гради радњу. У опису ликова посебно се издвајају Живана и Вукоје, али и њихова деца, који су, свако на свој начин, без обзира на факултетске дипломе или завршене занате, изгубљени у времену транзиције, отуђени између себе и у односу према другима, неспособни да успоставе истински људски контакт и изграде функционални вредносни систем у савременом српском друштву. Вукоје и Живана су представници генерације која је стицала марљивим радом, која се кућила, која је знала за ред и за поредак, која се својски мучила како би васпитала децу и извела их на пут...

[>>> види поговор](#)

Милисав Миленковић – [Лов на препелице](#) - фарса у три чина, с прологом и епилогом

И фарса Милисава Миленковића *Лов на препелице* тематизује српско село и актуелну свакодневицу Србије. Фарса и фантазмагорија, историјски трактат и поетска студија, драма пружа обиље ликова-симбола који, у непрестаном дијалогу са собом, са другим ликовима и са читаоцем, преиспитују основна психолошка стања, емотивна расположења и националну температуру Србије, ситне издаје, подлости, буне, изневерене слутње и надања. Поетска студија о одрастању (ДЕЧАК: Бојим се своје слабости, свога страха се бојим; ДЕВОЈЧИЦА:

Ти се бојиш самога себе, своје сенке, одјека твога гласа), nihilистички трактат о власти (КМЕТ: Не бојиш се власти, не бојиш се бога; ПОЉАК: Власт ми је брат а бог ми није ништа), легендарна прича о божанству које је скривено у лику случајног путника, божјака, скитнице (ПРОСЈАК: Ја сам онај кога не очекујете, кога нисте звали, нити му се радујете), сатира о потказивању и лажисаханству (ДОУШНИК: Знам ја много. Више од онога што смем теби да кажем), политичка пашквила о систему државне управе (ДОБОШАР: Какво је стање међу народом. Је л мржња спрема власти велика. Има ли добрих вести.), етнoлошка расправа о мржњи народа спрема власти и власти спрема народа (МЛАДИЋ: Ми те не мрзимо. СТАРАЦ: Ми те само не волимо. МЛАДИЋ: Мрзимо власт коју ти надносиш над нас.), драма Милисава Миленковића је и филозофски, и драмски, и поетски текст. Она је фарса и фантазмагорија. Показује бесмисао живота у данашњој Србији, и живописну галерију њених типова... [>>> види поговор](#)

Бошко Сувајић - [Поговор](#)

-- о о О о о --

Едиција Савремена српска драма КЊИГА 45

Издавачи: УДРУЖЕЊЕ ДРАМСКИХ ПИСАЦА СРБИЈЕ, 11000 Београд, Господар Јевремова 19, ПОЗОРИШТЕ “МОДЕРНА ГАРАЖА”, Мајке Јевросиме 30

www.drama.org.rs

udraps@gmail.com

За издаваче: Миладин Шеварлић и Братислав Петковић

Одговорни уредник, Миладин Шеварлић

Главни уредник, Момчило Ковачевић

Извршни уредник, Недељко Бодирога

Редакција: Миладин Шеварлић, Бошко Сувајић, Снежана Кутрички, др Едуард Дајч, Радомир Путник, Александар Ђаја

Коректура: Редакција

Ликовно и техничко решење, Ново Чогурић

Припрема за штампу, Светозар Станкић

ISBN 978–86–85501–36–4 (УДПС)

Штампа и повез: “ГРАФОРЕКЛАМ”, Параћин

Штампање завршено јуна 2011.

Тираж: 300 примерака